

Schriftlezingen:

1 Korintiërs 1: 10-17 Verdeeldheid in de gemeente

¹⁰Broeders en zusters, in de naam van onze Heer Jezus Christus roep ik u op om allen eensgezind te zijn, om scheuringen te vermijden, om in uw denken en uw overtuiging volkomen één te zijn. ¹¹Door Chloë's huisgenoten is mij namelijk verteld, broeders en zusters, dat er verdeeldheid onder u heerst. ¹²Ik bedoel dat de een zegt: 'Ik ben van Paulus,' een ander: 'Ik van Apollos,' een derde: 'Ik van Kefas,' en een vierde: 'Ik van Christus.' ¹³Is Christus dan verdeeld? Is Paulus soms voor u gekruisigd? Of is het in de naam van Paulus dat u bent gedoopt? ¹⁴Ik dank God dat ik niemand van u – behalve dan Crispus en Gajus – heb gedoopt; ¹⁵niemand van u kan dus zeggen dat hij in mijn naam is gedoopt. ¹⁶Ja, ik heb ook nog Stefanus en zijn huisgenoten gedoopt, maar ik kan mij niet herinneren dat ik nog iemand anders heb gedoopt. ¹⁷Ik ben immers niet door Christus gezonden om te dopen, maar om te verkondigen – en niet door middel van diepzinnige welsprekendheid, want dan zou het kruis van Christus van zijn kracht worden beroofd.

1 Corintiërs 16: 10-21 Paulus vraagt Apollos

¹⁰ Zorg ervoor dat u Timoteüs niet afschrikt wanneer hij bij u komt, want hij werkt net als ik ten dienste van de Heer. ¹¹ Dus niemand mag op hem neerzien. Zorg er ook voor dat hij veilig naar mij terug kan reizen, want ik zie naar hem uit, net als de andere broeders en zusters. ¹² Wat onze broeder Apollos betreft: ik heb er herhaaldelijk bij hem op aangedrongen om in gezelschap van de broeders naar u toe te gaan, maar op dit moment wil hij beslist niet weg. Hij komt zodra hij de gelegenheid vindt. ¹³ Wees waakzaam, volhard in het geloof, wees moedig en sterk. ¹⁴ Alles wat u doet, moet u met liefde doen. ¹⁵ Ik heb nog een verzoek aan u, broeders en zusters. U weet dat Stefanus en zijn huisgenoten als eersten in Achaje tot geloof gekomen zijn en dat ze zich in dienst van de heiligen hebben gesteld. ¹⁶ Aanvaard hun gezag en dat van alle anderen die zich samen met hen zoveel moeite geven. ¹⁷ Ik ben heel blij met de komst van Stefanus, Fortunatus en Achaïkus, want zij maken goed dat ik u moet missen. ¹⁸ Ze hebben zowel u als mij nieuwe kracht gegeven. Houd zulke mensen in ere.

¹⁹ De gemeenten van Asia groeten u. Ook Aquila en Prisca en de gemeente die bij hen in huis samenkomt laten u, met wie zij één zijn in de Heer, hartelijk groeten. ²⁰ Alle broeders en zusters laten u groeten. Groet elkaar met een heilige kus. ²¹ Een eigenhandig geschreven groet van mij, Paulus. ²² Als iemand de Heer niet liefheeft – hij zij vervloekt! Maranata! ²³ De genade van de Heer Jezus zij met u. ²⁴ Mijn liefde gaat uit naar u allen, met wie ik één ben in Christus Jezus.

Lukas 14: 7-11 De hoogste en de laagste plaats

⁷Hij vertelde de genodigden een gelijkenis, want hij had gezien hoe ze de ereplaatsen voor zichzelf kozen. Hij zei tegen hen: ⁸'Wanneer u door iemand wordt uitgenodigd voor een bruiloft, kies dan niet de ereplaats, want misschien is er wel iemand uitgenodigd die voorname is dan u, ⁹en dan moet uw gastheer tegen u zeggen: "Sta uw plaats aan hem af." Dan zult u beschaamd de minste plaats moeten innemen. ¹⁰Als u wordt uitgenodigd, kies dan de minste plaats, zodat uw gastheer tegen u zal zeggen: "Kom toch dichterbij!" Dan wordt u

eer betoond ten overstaan van iedereen die samen met u aan tafel aanligt. ¹¹Want wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden, en wie zichzelf vernedert zal verhoogd worden.'

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Twee weken geleden keek ik naar 'de andere tijden' sportdocumentaire over Willem van Hanegem. De op één na beste voetballer van Nederland. Hij werd twee weken geleden vijfenzeventig.

'De kromme', zo werd hij ook wel genoemd. Met de legendarische buitenkant van de linkervoet schoot hij ooit een vrije trap in de rechterbovenhoek in de interland tussen ..... ik weet het niet meer precies. Het opvallende van Wim van Hanegem was dat hij in het veld nauwelijks juichte. Hij liep na die vrije trap rustig wandelend naar de middenstip, terwijl de rest van het elftal uit zijn dak ging. Het leek alsof hij geen emotie kende.

Als trainer zit van Hanegem nogaltijd stoïcijns in de dug out. Hij verroert geen vin als er een goal valt. Hij observeert alleen.

In tegenstelling tot bijvoorbeeld de trainer Dick Advocaat die voortdurend in en uit zijn dug out loopt. Gebarend aan de kant van de lijn staat en uitzinnig juicht als er goals valt. Een enorme drukte als Advocaat trainer is.

Als laatste laat ik u nog de trainer Louis van Gaal zien. Die praat ook wel, loopt af en toe naar de lijn, maar schrijft ook veel. Heeft woorden nodig om de wedstrijd te beleven en her te

beleven. Denkt in ordes en systemen. Hij kan bijvoorbeeld zeggen: we hebben verloren, maar wel goed gespeeld. Of omgekeerd: we hebben gewonnen, maar slecht gespeeld.

Als je ze alle drie naast elkaar zet, zie je heel verschillende trainers. Drie verschillende belevingen van hetzelfde spel. Stel nu dat op het voetbalveld geen voetbal gespeeld wordt, maar een kerkdienst wordt gehouden. Kunnen we dan de kerkgangers, zoals wij nu zijn, vergelijken met de houding van deze trainers.

De traditionele christen

Er zijn mensen die graag liederen zingen, maar er niet bij bewegen. Niet te uitbundig. De traditionele christen. De dienst is mooi als er rust is en inwendige beleving.

De evangelische christen

Er zijn mensen die het liefst gaan staan tijdens het zingen, in de handen klappen en de handen hoog houden. Zoals Dick Advocaat voortdurend beweegt. De dienst is mooi als er zichtbare beleving is.

De liturgische christen

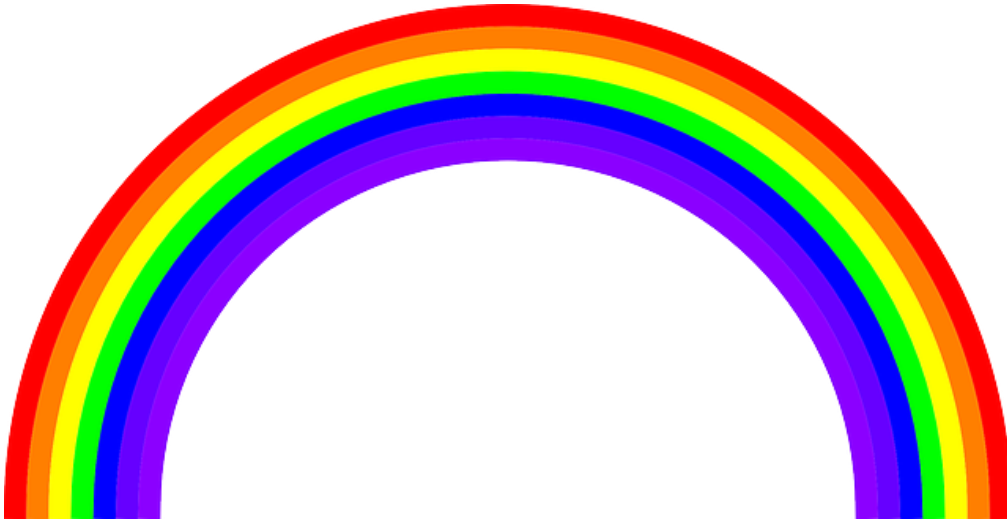

Er zijn ook mensen die wel mee willen doen tijdens de dienst, maar dan via een liturgieboekje in woord en antwoord zoals Louis van Gaal met zijn blocnote aan de kant van de lijn het voetbal beleeft. De dienst is mooi als er een mooi vormgegeven liturgieboekje is, waaraan je mee kan doen in woord en antwoord.

Misschien herkent u zich wel...?

Ik ben een christen zoals van Hanegem, of zoals Advocaat, of zoals van Gaal. Een traditionele, een evangelische een liturgische,....

Ik ben van die,...ik ben van die,..ik ben van die,...

Zo zijn wij een veelkleurige gemeente. De vraag is of het een last of een zegen is. Het is een zegen als we elkaar respecteren en interesse tonen. Het wordt een zware last als we elkaar betichten van te weinig beleving en beweging of een teveel er aan. Kun je eigenlijk wel over iemands beleving oordelen?

Kunnen we bijvoorbeeld zeggen dat bijvoorbeeld Wim van Hanegem geen emoties kende omdat hij niet bewoog en altijd rustig bleef. Nee, integendeel. Wim genoot van een goal, maar juichte inwendig. Toen hij gefeliciteerd werd met zijn 75^e verjaardag barstte hij in tranen uit. We kunnen niet oordelen over beleving en emoties van anderen. Ook en juist in de kerk niet.

We maken een sprong in de tijd. De gemeente in Korinthe. Ook toen waren er groepen. . Paulus schrijft: ¹¹Door Chloë's huisgenoten is mij namelijk verteld, broeders en zusters, dat er verdeeldheid onder u heerst. ¹²Ik bedoel dat de een zegt: 'Ik ben van Paulus,' een ander: 'Ik van Apollos,' een derde: 'Ik van Kefas,' en een vierde: 'Ik van Christus.' (1 Kor. 1: 11-12)

Paulus was met Apollos in Efeze en was er blijkbaar een moe van deze verdeeldheid. Hij vroeg aan de jongere Apollos of hij niet eens naar Korinthe zou willen gaan. Maar Apollos wenst niet nu te gaan, maar hij zal gaan zodra het hem gelegen komt. Paulus heeft Apollos gevraagd om voorganger te worden in Korinthe, niet paternalistisch opgedragen, maar wel met zachte aandrang verschillende keren gevraagd. Ik ga pas als het mij schikt,..zegt Apollos. Is dit arrogantie van de jongere Apollos? Het bruuskeren van de oudere Paulus? Of heeft hij het er zwaar mee om te gaan. Apollos zal zelf wel uitmaken wanneer hij komt klinkt alsof hij boven alles staat, terwijl hij toch jonger is dan Paulus. En let op Paulus heeft het nota bene net daarvoor nog opgenomen voor de jongeren: 'Als Timotheus komt, zorgt er dan voor, dat hij bij u niet wordt afgeschrikt. Laat niemand hem als jongere geringschatten, want zijn werk is evengoed het dienstwerk van de Heer' (1 Kor. 16). Hoe menselijk kan het toegaan in de gemeente? Een jongere die niet wordt geaccepteerd? Nog een jongere, maar een grote naam Apollos die zelf wel wil bepalen wanneer hij gaat. Kerkmensen zijn net mensen.

Nu staan Corinthiërs wel bekend als een eigenwijs stel mensen. Stefanus hebben ze gebruikt als postbode. Paulus heeft moeten smeken om erkenning. Dus helemaal onverwacht komt het niet. In Korinthe roepen ze, zoals zeerder gezegd, ik ben van Cefas, Ik ben van Apollos, ik van Paulus, ja zelfs ik van Christus.

Ik ben van Cefas (Petrus)- dat zeggen de gemeenteleden die hechten aan het instituut kerk,....

ik ben van Apollos, dat zeggen gemeenteleden, die open staat voor kunst cultuur en wetenschap,

Ik ben van Paulus, dat zeggen de gemeenteleden die onder de indruk zijn van de genade in christus, ..alles is genade,...ook de wet.

Ik ben van Christus,....ze zo wordt de naam van de Messias een partijnaam.

Dezelfde groepen hebben we vandaag nog in de kerk. De traditionele, de liturgische en de rechtzinnige evangelicaal. We zijn blijkbaar niet nieuw in onze verdeeldheid. Nu vindt Paulus het niet erg dat er verscheidenheid is, want hij wil Apollos naar Korinthe laten gaan. Laat ieder vogeltje zingen zoals het gebekt is, dat kan binnen de Christusgemeente, ...

We verwachten dan van Paulus, als hij hoort ik ben van die en ik ben van die, dat hij een algemene oproep doet tot eenheid en acceptatie. Maar Paulus graaft dieper en vraagt: 'is Christus gedeeld?' 1 Kor 1: 12). Zie de verscheidenheid binnen de eenheid van Christus en speel het niet uit. Sterker nog; geniet van de gaven van Apollos, een man uit de Alexandrijnse traditie, geleerd en welbespraakt, een debater. Zijn naam herinnert aan de Griekse God Apollos, de god van kunst en de wijsheid. Hij is een heel andere dan ik ben, lijkt Paulus te zeggen, ik ben al oud en krom, ik kom van de joodse rabbijnen in Jeruzalem, ben niet zo welbespraakt en heb vooral veel discussie gevoerd over torainterpretatie en de

relatie tussen wet en genade. Hij is niet minder, maar wel anders dan de jongere flamboyante Apollos. Twee heel verschillende voorgangers, die Paulus en Apollos.

Wat is er nu echt gebeurd? Als Paulus en Apollos samen in Efeze zijn, komt er een deputatie uit Korinthe met het dringend verzoek: laat er toch iemand overkomen. Paulus? Nee, liever Apollos. Op Paulus zijn ze niet meer zo gesteld. Hij wordt in Korinthe beledigd en belasterd. Hij heeft een spraakgebrek. Liever Apollos, want dat staat zo mooi in de krant: Apollos te Efeze gaat naar Korinthe. Paulus hoeft niet meer te komen met zijn gebogen rug, en zijn werkhandsen met kromme vingers en zijn lastige vragen over een gedeelde Christus. Hij moet Apollos maar sturen.

En kijk nu eens, hoe die aan de kant geschoven Paulus zichzelf overwint. Hij zegt zonder een spoor van afgunst: ga toch naar Korinthe. Apollos ga gerust. Ik zal het je niet kwalijk nemen. Het gaat niet om mij, maar om de zaak die ons samenbindt. Paulus heeft als identiteit: niet ik leef, maar Christus leeft in mij. Vandaar dat zijn persoon zijn niet afhankelijk is van een podium. Hij kan zonder publiek. Paulus overwint zichzelf?

Hoe reageert Apollos daarop? Nu wordt het opeens duidelijk. Ook Apollos overwint zichzelf. Hij zegt niet in blijde trots en in de roes der waardering: ze vinden mij de aangewezen man, ik moet wel meegaan. Hij weigert ronduit: ik doe het niet, later misschien, maar onder deze omstandigheden in geen geval. Dat is geen koppigheid. Hij laat zich niet uitspelen tegen een oudere collega. Hij wil oppassen voor vleiers, want zij zitten ons te voeren met een lege lepel.

Als we Apollos en Paulus naast elkaar zetten, dan is het moeilijk om te zeggen wie de grootste is. Paulus is blij met Apollos. Apollos weent met Paulus. Het evangeliewoord uit Lucas over de plaatsen bij de Maaltijd wordt waar voor Apollos: hij kiest de laagste plaats aan tafel. Eigenlijk doet Paulus dat ook.

Paulus en Apollos laten zich niet verteren door jaloersheid over aandacht en hoeveelheid kerkgangsters. Jaloersheid is een soort bezetenheid, die ons totaal kapot kan maken. Begin van de doodslag. Kain kan het niet verdragen dat het offer van zijn broer wordt aangenomen. Mirjam rebelleert tegen de positie van Mozes. Jaloersheid komt uit angst: ze vergeten mij, ze houden niet meer van mij. Er is er maar Eén die de jaloersheid overwint, dat is de Ene Schepper, die een hele schepping tot aanzijn heeft geroepen zonder jaloezie. In plaats daarvan begint Paulus over de liefde.

‘Laat alles bij u in liefde toegaan’ (1 Kor. 16). Dat staat vlak onder tekst over Apollos. De commentaren zeggen, dat Paulus opeens over iets anders begint. Maar nu we Apollos weigering opnieuw hebben geïnterpreteerd snappen we de liefdestekst. Laat alles bij u in liefde toe gaan heeft de houding van Paulus en Apollos zelf gekleurd. Paulus zegt: ze mogen aan Apollos de voorkeur geven. Apollos zegt: ze mogen Paulus niet afdanken. Zo zijn onze manieren van liefde in de gemeente. Mensen en daarom ook voorgangers hoog houden en niet neerhalen. Laat alles bij u in liefde toegaan is een oproep om te stoppen met de ziekelijke voorkeur voor Apollos. Hij komt wel, hij wacht nog even,....om de jaloersheid te dempen en de liefde te laten groeien. Om het klimaat van Ik ben van Apollos ik van Cefas ik van Paulus ja zelfs ik van Christus om te zetten in een klimaat van de ongedeelde Christus.

Mogen we de situatie van Korinthe vergelijken met die van de Vredehorst. Ja. De gemeente in de Vredehorst bestaat wel in een andere tijd, maar we zijn soms net zo eigenwijs als de mensen in Korinthe. Er wordt soms geroepen: ik ben van die, ik ben van die. Of nog sterker:

Ik ga niet meer naar de Vredehorst want het is te evangelisch.

Ik ga niet meer naar de Vredehorst want het is te liturgisch

Ik ga niet meer naar de Vredehorst als zij of hij preekt.

Laten we een voorbeeld aan Apollos nemen. Hij zei: ik ga pas naar Korinthe als jullie Paulus ook accepteren.

Dan wordt het voor ons:

Ik ben een evangelisch christen, maar ik ga pas als ook mooie liturgieën gemaakt kunnen worden.

Ik ben een liturgisch christen maar ik ga pas als er ook een evangelische band kan zingen.

Ik ben een traditioneel christen, maar ik kom pas als er ook bewogen wordt.

Paulus was blij met Apollos en Apollos huilt met Paulus

'Laat alles bij u in liefde geschieden' zijn woorden die ook voor nu gelden.

Als alles bij ons in liefde geschiedt ....ja dan zal veelkleurigheid tot een zegen zijn.

Gasten zeggen mij altijd: wat heeft u een mooie kerk, wat zijn er nog veel mensen, waar vind je nog zoveel diverse muzikaliteit, zoveel kader,....u bent , wij zijn een mooie gemeente.

Nu kom ik echt tot mijn groet. Het is dezelfde groet, die Paulus schreef aan de Corinthiërs:

'De genade van de Heer Jezus zij met u. ²⁴ Mijn liefde gaat uit naar u allen, met wie ik één ben in Christus Jezus'(1 Korintiërs 16).

Amen.

